

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419202890
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419202890.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanému K. za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného : Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO: 42 205 735, právne zast. JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, M. Flengeru 4, 940 01 Nové Zámky, zaplatenie 5 915,02 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Konanie o zaplatenie sumy 4 886,05 eur s príslušenstvom zastavuje.
- III. Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.
- IV. Osobitnému subjektu vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný veriteľ spol. Všeobecná úverová banka, a.s. podal dňa 26. 09. 2019 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd vo veci vydal rozhodnutie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 5915,02 eur s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne od 21. 08. 2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 03. 03. 2014 uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty a na jej základe sa zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 0045483958. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom 22,80 % a žalovaný mal schválený ku dňu výpisu z úverového účtu úverový rámec 2 700 eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 90 eur. Dlžný zostatok je debetný zostatok. Posledný kalendárny deň v mesiaci bol kartový účet zaťažený úrokmi vypočítanými štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne bol v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte. Nakoľko žalovaný nedodržiaval platobnú disciplínu, žalobca ku dňu 08. 08. 2019 vystavil kumulatívny výpis z bankovej knihy s konečným stavom na úhradu ku dňu 31. 07. 2019 vo výške 5915,02 súhrn debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku. Žalovaný nesplnil povinnosť dlžnú sumu uhradiť v lehote uvedenej vo výpise, t.j. do dňa 20. 08. 2019 a preto mu od 21. 08. 2019 vznikol nárok na úrok z omeškania.

2. Uznesením č. k. 8Csp/141/2019 - 59 zo dňa 03. 12. 2019 tunajší súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu a to na spol. Intrum Slovakia s.r.o.

3. Písomným podaním zo dňa 24. 03. 2019 v žalobca zobral žalobu čiastočne späť a to čo do sumy 4 886,05 eur s príslušenstvom a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

4. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 145 ods. 3 CSP; Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

5. Žalobca zobral žalobu späť po doručení žaloby, preto v zmysle uvedených zákonných ustanovení konanie čo do sumy 4 886,05 eur s prísl. zastavil.

6. Žalovaný, ktorému bola žaloba doručená dňa 11. 11. 2019 sa k podanej žalobe nevyjadril.

7. Súd ešte pred nariadením pojednávania žalobcu opätovne vyzýval, či vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka trvá na podanej žalobe, nakoľko súd po predbežnom právnom posúdení považuje nárok za premlčaný (v danom prípade k zosplatneniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr dňa 15. 06. 2016, keďže od jej splatnosti do 12. 10. 2016, kedy právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Pôvodný veriteľ toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaného na túto možnosť upozornil).

8. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že uplatnený nárok nie je premlčaný.

9. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to žiadosťou o aktiváciu Bankomatky Quatro zo dňa 03. 03. 2014, výpisom z Bankomatky Quatro, Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditnej karty VÚB, a.s., Cenníkom VÚB, a.s., písomným vyjadrením žalobcu, výpoveďou zástupkyne žalovaného, výpoveďou osobitného subjektu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

10. Pôvodný veriteľ VÚB, a. s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. a žalovaný ako zákazník uzatvorili dňa 03. 03. 2014 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., tak ako to vyplýva so žiadosťou o aktiváciu Bankomatky Quatro. Žalovaný požiadal o poskytnutie karty s úverovým rámcom 2 400 eur a výškou mesačnej splátky 80 eur. Žalovaný podpisom tejto zmluvy vyhlásil, že pred jej podpisom sa oboznámil s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s., ktoré sú súčasťou zmluvy, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Podľa posledného odseku žiadosti, prijatím a schválením žiadosti zo strany VÚB, a.s. sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty.

11. Súčasťou takto uzatvorenej zmluvy boli Obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s., v spolupráci so spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a. s., v zmysle ktorých všetky transakcie hlavnou aj dodatkovou kartou sú zaúčtované bankou na ľarchu kartového účtu v deň obdržania oznámenia o záväzku. Výpočet úrokov bol stanovený tak, že dlžný zostatok na tomto účte sa denne úročí štandardnou úrokovou sadzbou, v prípade úhrady sumy nižšej ako je výška povinnej splátky alebo omeškania s úhradou akejkoľvek povinnej splátky alebo inej čiastky sa denne úročí časť dlžného zostatku, ktorá je v omeškaní, sankčnou úrokovou sadzbou a časť dlžného zostatku, ktorá nie je v omeškaní, štandardnou úrokovou sadzbou alebo zvýšenou úrokovou sadzbou podľa bodu 32 týchto obchodných podmienok. Pri výpočte úrokov sa používa vzorec počet dní/365*úroková sadzba. Štandardná sankčná zvýšená a vkladová úroková sadzba sú pohyblivé, ich výška je určená bankou a sú zverejnené na výveskách v obchodných priestoroch banky.

Podľa bodu 41 a 42 uvedených obchodných podmienok, poplatky súvisiace so správou a používaním karty sú uvedené v cenníku, ktorý je zverejnený v obchodných priestoroch banky. Cenník ďalej obsahuje výšku sadzby poistného podľa poistnej zmluvy, uzatvorenej v prospech klienta a označenej v zmluve. Cenník sa považuje za súčasť zmluvy, banka je oprávnená cenník jednostranne meniť, pričom zmenu cenníka banka klientovi písomne vopred oznámi.

12. V zmysle Cenníka VÚB, a.s. pre produkty vydávané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, výška štandardnej úrokovej sadzby pre Bankomatku Quatro a Triangel je 22,80 % p. a.

13. Z výpisu z Pôžičkovej karty Quatro súd zistil, že žalovanému bol poskytnutý úverový rámec 2 700 eur pri výške úrokovej sadzby 22,80 % ročne a stav na karte ku dňu 31. 07. 2019 bol 5 915,02 eur. Žalovaný realizoval poslednú platbu dňa 31. 10. 2015 (dátum zúčtovania 03. 11. 2015) vo výške 4,79 eur a poslednú úhradu realizoval dňa 19. 04. 2018 (dátum zúčtovania 24. 04. 2018) vo výške 20 eur. Od posledného výberu, resp. platby uskutočnenej žalovaným dňa 31. 10. 2015, boli na účte žalovaného realizované už len transakcie, a to náklady vymáhania do vyhlásenia okamžitej splatnosti, správa kartového účtu, štandardné úroky, teda žiadne výbery či platby u obchodníka žalovaný už nerealizoval, boli mu účtované už len samé poplatky a úroky.

14. Listom zo dňa 12. 10. 2016 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny. K uvedenému dňu dlh žalovaného predstavoval sumu 3 112,19 eur. Zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku.

15. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že v súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 12. 10. 2016 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Ďalej uviedol, že výpoveď zmluvy spolu s výzvou na zaplatenie dlžného zostatku bola žalovanému odoslaná dňa 12. 10. 2016, pričom predmetná výzva bola žalovanému doručená dňa 20. 10. 2016 a lehota 10 dní na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu, uplynula dňa 30. 10. 2016. Od 31. 10. 2016 je žalovaný v omeškaní s jeho uhradením. Premlčacia lehota pre zaplatenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu podľa § 101 OZ začala plynúť dňa 31. 10. 2016 a uplatnená pohľadávka tak bola dňa 26. 09. 2019 uplatnená na súde v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Žalobcom uplatnený nárok tak v čase začatia konania na súde nebol premlčaný. Preto nárok uplatnený žalobou považoval za dôvodný a preukázaný. Po čiastočnou späťvzatí sumy 4 886,05 eur si uplatňoval už len rozdiel medzi sumou čerpaného úveru 3 368,97 eur a sumou, ktorú žalovaný uhradil 2 340 eur, ktorý predstavuje čiastku 1 028,97 eur. Na zaplatení sumy 1 028,97 eur trval. Uplatnil si náhradu trov konania.

16. Zástupkyňa žalovaného, ktorá bola splnomocnená len na zastupovanie na pojednávaní dňa 28. 09. 2020, ospravedlnila neprítomnosť žalovaného na pojednávaní zo zdravotných dôvodov. Nevedela uviesť, čo presne je predmetom konania, avšak vzniesla námietku premlčania.

17. Právny zástupca osobitného subjektu vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že nárok žalobcu je premlčaný. Začiatok plynutia premlčacej lehoty v takomto prípade upravuje § 103 Občianskeho zákonníka, čiže ak bol úver zosplatnený 12. 10. 2016, čiže už tri mesiace pred tým musel byť žalovaný v omeškaní, a teda pohľadávka musela byť splatná buď 15. 06. alebo 15. 07. V každom prípade žaloba bola podaná 26. 09. 2019, čiže niekoľko mesiacov po uplynutí premlčacej lehoty. Námietku premlčania vzniesla aj zástupkyňa žalovaného.

Ďalej uviedol, že bez ohľadu na to, či zosplatnenie je platné alebo neplatné, je tu podstatná vec, že žalobca nijako nepreukázal, že by veriteľ „právny predchodca“ žalobcu postúpil pohľadávku. Najmä nepredložil zmluvu o postúpení pohľadávky. Odkázal iba na spis na tunajšom súde 1Opp/2/2018, kde sa údajne nachádza nejaká rámcová zmluva o postúpení pohľadávky. V tomto smere žalobca nenavrhol žiadne dokazovanie, žalovaný nemá prístup do tohto spisu, osobitný subjekt nemá prístup do tohto spisu, vyšetrovacía zásada platí len v prospech spotrebiteľa. Preto mal za to, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitimitáciu. Na základe vyššie uvedeného, žiadal, aby súd žalobu zamietol.

18. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej Obchodný zákonník), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

19. Podľa ustanovenia §1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia §9 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

20. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

21. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05. 12. 2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi pôvodným veriteľom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

24. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý osobitný druh revolvingového úveru s úverovým rámcom a s dohodnutou mesačnou splátkou úveru. Ku dňu 12. 10. 2016 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého úveru. Žalovaný úver splatil čo do sumy 2 340 eur.

25. Z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaným následne právny predchodca žalobcu ku dňu 12. 10. 2016 vyhlásil splatnosť celej pôžičky.

26. Podľa dôvodovej správy k § 54a Občianskeho zákonníka - zákona č. 343/2018 Z. z., účinného od 05. 12. 2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarca robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu, a pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka).

Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho

pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov sa navrhujú aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prvom rade v danom spore skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať. Žaloba vo veci bola podaná na tunajšom súde dňa 26. 09. 2019, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka.

28. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá v čl. V bod 35 obchodných podmienok a ktorý v zhode s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace. V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamena, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

V prerokúvanej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú zročné k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatiť. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu v podaní zo dňa 12. 10. 2016 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu, z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporné vyplýva možnosť vykonať právo zosplatenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr dňa 15. 06. 2016, keďže od jej splatnosti do 12. 10. 2016, kedy právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Pôvodný veriteľ toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď

predtým žalovanú na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 15. 06. 2015, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15. 06. 2018. Nárok na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu až dňa 26. 09. 2019, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný.

29. Súd poukazuje na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21. 09. 2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 zo dňa 28.02.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 zo dňa 15.05.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/248/2018 zo dňa 31.01.2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 zo dňa 28.01.2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 zo dňa 26.03.2019.

30. Nakoľko v danom spore vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať a to ani v súdnych konaniach, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd sa už aktívnou legitimáciou nezaoberal, nakoľko túto námietku vzniesol právny zástupca osobitného subjektu až na pojednávaní a bolo by potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

31. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu zamietol a žalovanému tak vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Nakoľko však žalovanému v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Zároveň bol do konania na strane žalovaného pribratý osobitný subjekt. Tento osobitný subjekt vystupoval na strane žalovaného, teda úspešnej strany sporu. Súd však osobitnému subjektu vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko osobitný subjekt až do dňa pojednávania žiadne podanie na obranu práv žalovaného neučinil, nenavrhol žiadne dôkazy v prospech žalovaného. Až na pojednávaní vzniesol námietku premlčania námietku a nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že samotný súd výzvami zo dňa 06. 12. 2019, zo dňa 26. 02. 2020 i zo dňa 23. 04. 2020 ex offo skúmal premlčanie nároku, bez toho aby to osobitný subjekt navrhol, nakoľko táto povinnosť vyplýva priamo zo zákona. Teda súd bez aktívnej pomoci osobitného subjektu dostatočne poskytol ochranu slabšej strany sporu, nakoľko z dôvodu premlčania nároku bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Preto súd nepriznal osobitnému subjektu vo vzťahu k žalobcov náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.